

О. ХЕНРИ

ХРЪТКИТЕ

Превод от английски: Тодор Вълчев, 1977

chitanka.info

В големия град човек може да изчезне така неочаквано и безвъзвратно, както изчезва пламъкът на свещ, когато я духнеш. И тогава всички следствени органи — копои, хрътки, които познават лабиринтите на града, кабинетни детективи, които се занимават с въпросите на теорията и индукцията — се вдигат на крак. Най-често изчезналият пропада без вест. Понякога той се появява в Шибойгън или в затънтения Тера Хоут под името Смит или някой от неговите синоними и от паметта му се губи всичко до определен момент, включително сметката при бакалина. В други случаи речните дъна се претърсват с драги, прави се проверка в ресторантите да не би изчезналият да седи и да чака поръчаното филе и накрая се открива, че той се е преместил в съседната къща.

Това изпаряване на жив човек — сякаш той е тебеширен палячо на черната дъска, който винаги можеш да изтриеш — е било винаги една от най-внушителните теми на драматургията.

Случаят с Мери Снайдър, за който става дума, съвсем не е безинтересен.

Един човек на средна възраст на име Мийкс пристигна от Западните щати в Ню Йорк, да потърси сестра си — госпожа Мери Снайдър, петдесет и две годишна вдовица, която от една година живееше в жилищен дом в един многолюден квартал.

Той намери адреса, но му казаха, че Мери Снайдър се е изнесла преди повече от месец. Никой не можа да му каже новия ѝ адрес.

След като излезе от жилищния блок, господин Мийкс се обърна към полицая на ъгъла и му обясни безизходното си положение.

— Сестра ми е много бедна — каза той — и аз непременно трябва да я намеря. Напоследък спечелих сума пари в една оловна мина и ми се ще и тя да разбере нещо от това богатство. Няма смисъл да давам обявление във вестниците, понеже тя е неграмотна.

Полицаят подръпна мустак и доби такъв дълбокомъдър и всемогъщ вид, че Мийкс почти усети как радостните сълзи на сестра му капят върху светлосинята му вратовръзка.

— Ще се завъртиш около Кънел стрийт — каза полицаят — и ще се хванеш на работа като каруцар — ама ще избереш най-голямата платформа. Там каруците непрекъснато прегазват стари жени. Може да я намериш между тях. Ако това не ти допада, иди в полицейското и искай да пуснат някой по следите ѝ.

В полицейското управление се притекоха с готовност на помощ на Мийкс. Вдигнаха обща тревога и разпратиха по участъците копия от снимката на Мери Сиайдър, която брат и носеше. На Мълбъри стрийт шефът нареди на детектива Мълииз да се заеме със случая.

Детективът дръпна Мийкс настрана и му каза: Задачата не е особено трудна. Обръснете се, напълнете джобовете си с хубави пури и ще се срещнем в ресторанта на хотел „Уолдорф“ в три часа следобед.

Мийкс изпълни нарежданията му. Мълииз го чакаше в ресторанта. Поръчаха бутилка вино и детективът го разпита подробно за изчезналата сестра.

— Ню Йорк е голям град — каза Мълииз, — но в детективската работа си има система. Сестра ви можем да намерим по два начина. Първо, ще опитаме единия. На петдесет и две ли беше?

— Малко отгоре — каза Мийкс.

Детективът го заведе в рекламния отдел на един от най-големите ежедневници. Там той написа и подаде на Мийкс следната обява:

„Търсят се бързо сто красиви балерини за нова музикална комедия. Молбите се приемат по всяко време на деня на Бродуей №...“

Мийкс остана възмутен.

— Сестра ми е бедна, възрастна работничка. Не виждам как подобна обява ще помогне да я намерим.

— Ясно — каза детективът, — вие очевидно не познавате Ню Йорк. Но щом не сте съгласен с този план, да опитаме другия. Той е сигурна работа. Само че ще ви излезе по-скъпо.

— Кой ти гледа парите — каза Мийкс — Да опитаме.

Хрътката го заведе пак в „Уолдорф“.

— Ангажирайте апартамент с приемна — посъветва го той — и да се качваме.

Мийкс изпълни поръчението и двамата бяха въведени в превъзходен апартамент на четвъртия етаж. Мийкс беше озадачен. Детективът се настани в едно плюшено кресло и извади пурите си.

— Забравих да ви подсетя, приятелю, да наемете апартамента за цял месец — каза той. — Тогава нямаше да ви обръснат толкова.

— За цял месец! — възкликна Мийкс. — Какво сте наумили?

За да разиграем играта по този начин, е нужно време. Аз ви предупредих, че така ще ви струва по-скъпо. Ще трябва да чакаме до напролет. Тогава ще излезе нов справочник за града. По всяка вероятност в него ще намерим името и адреса на сестра ви.

Мийкс се освободи незабавно от полицейския детектив. На другия ден някой му подметна да се посъветва с Шамрок Джолнз, прочутия нюйоркски частен детектив, който искаше баснословни хонорари, но вършене чудеса при разкриването на загадъчни случаи и престъпления.

След два часа чакане пред апартамента на великия детектив Мийкс бе въведен при него. Джолнз, с тъмночервен халат, седеше пред инкрустирана шахматна масичка с някакво списание върху нея и се мъчеше да разреши загадката „кои са те?“. Сухото, интелигентно лице на прочутата хрътка, проницателният МУ поглед и колко взима на дума — всичко това е известно, тъй че не е необходимо да го описваме.

Мийкс обясни по каква работа е дошъл.

— Хонорарът ми, ако успея да ви помогна, ще бъде петстотин долара — каза Шамрок Джолнз.

Мийкс кимна в знак на съгласие.

— Ще се заема с този случай, господин Мийкс — реши Джолнз окончателно. — Изчезването на хора в нашия град винаги е било интересен проблем за мен. Спомням си един случай, който успях да разреша успешно преди година. Цяло едно семейство — фамилното им име беше Кларк — изчезна най-неочаквано от апартаментчето, в което живееше. Наблюдавах жилищната сграда два месеца, за да открия някаква нишка. Един ден изведнъж се сетих, че един млекуар и едно момче от колониала винаги се качваха заднишката по стълбите, когато разнасяха стоката си. Благодарение на това мое наблюдение и на индуктивния метод веднага открих изчезналото семейство. Те се бяха преместили в отсрещния апартамент и бяха променили името си на Кларк.

Шамрок Джолнз и клиентът му отидоха до жилищния блок, в който бе живяла Мери Снайдър, и детективът поиска да му покажат стаята й След изчезването на Мери Снайдър в нея не беше живял никой.

Стаята беше малка, опушена и зле мебелирана. Мийкс седна отчаян в едно счупено кресло, а великият детектив се зае да прегледа стените, пода и няколкото парчета стара, разнебитена мебел, за да намери ключ към загадката.

След половин час Джолнз вече беше събрал две-три неща, които нищо не говореха на пръв поглед — евтина черна карфица за шапка, откъснато кранче от театрална програма и част от визитна картичка, на която се виждаше само „Ляво“ и „С 12“.

Със замислен поглед на интелигентното си лице Шамрок Джолнз се облегна на камината, подиря глава с ръка и остана така десет минути. След топа възкликна развълнувано:

— Да вървим, господин Мийкс, задачата е решена. Ще ви заведе право в къщата, където живее сестра ви. И няма защо да се безпокоите за материалното ѝ състояние — тя разполага с достатъчно средства, поне засега.

Мийкс толкова се зарадва, колкото се и учуди.

— Но как постигнахте това? — попита той с нескрито възхищение.

Джолнз имаше може би една-единствена слабост: професионалната гордост от бляскавите успехи в областта на индуктивния метод. Той винаги бе готов да смае и очарова събеседника си, като му опише своите методи.

— По логичен път елиминирах някои квартали, в които госпожа Снайдър би могла да се премести — каза Джолнз и сложи на масичката намерените неща, които му бяха послужили за ключ към загадката. — Виждате ли тази карфица за шапка? Нейното наличие елиминира Бруклин. Коя жена ще се реши да се качи на трамвая от Бруклинския мост, без да носи карфица за шапка, с която да си пробие път до някоя седалка? А сега ще ви докажа и защо е невъзможно да се е преместила в Харлем. На стената зад тази врага има две куки. На едната от тях госпожа Снайдър е окачвала шапката си, на другата — шала. Ако се вгледате, ще видите, че краищата на шала са оставили мазно петно на стената. То е достатъчно ясно очертано и показва, че шалът е бил без ресни. А къде се е видяло и чуло жена на средна възраст да се качва на влака в Харлем с шал без ресни, които да се закачват на вратата и да стават причина за задържането на пътниците зад нея? По този начин елиминираме и Харлем.

Ето защо изводът ми е, че госпожа Снайдър се е преместила не много далеч от старата си квартира. На това парче от картичка виждате думата „Ляво“, буквата „С“ и числото „12“. По една случайност аз зная, че на авеню С, № 12 има първокласен пансион, който не е за кесията на сестра ви — така поне се предполага. Но ето че намерих и това парче от театрална програма, което, макар и смачкано, е добило особена форма. Какво говори то? На вас — нищо, по всяка вероятност, но за човек, който има навика и уменията да забелязва и най-малките подробности, то е достатъчно красноречиво.

Вие ми казахте, че сестра ви е чистачка и мие подовете в разни кантори. Нека приемем, че е намерила подобна работа и в някой театър. Къде най-често се губят скъпоценни накити, господин Мийкс? В театрите, разбира се. Погледнете това късче от програма, господин Мийкс. Забележете кръглия релефен отпечатък на хартията. В тази хартийка е бил увит пръстен — вероятно много скъп пръстен. Госпожа Снайдър е намерила пръстена, когато е чистила залата. Тя е откъснала набързо парче от програма, завила е внимателно пръстена и го е пхнала в пазвата си. На следния ден го е продала и с получените средства си е потърсила по-хубава квартира. Проследявайки дотук нишката, аз вече смятам за напълно възможно сестра ви да живее на авеню С, № 12. Ще я намерим именно там, господин Мийкс.

Шамрок Джолнз приключи убедителната си реч с усмивка на успял актьор. Мийкс нямаше думи да изрази възхищението си. Двамата се отправиха към авеню С, № 12. Това беше старомодна каменна къща в хубав, богат квартал.

Те позвъниха и на зададения въпрос им беше отговорено, че тук няма никаква госпожа Снайдър и че от шест месеца в пансиона не е постъпвал нов наемател.

Когато излязоха отново на улицата, Мийкс се зае да изследва хартийките, които бе взел от старата квартира на сестра си.

— Аз не съм детектив — каза той, вдигнал пред носа си парчето от театралната програма, — но според мен в тази хартийка е бил завит не пръстен, а ментов друпсов бонбон. А това парченце с адреса ми прилича по-скоро на част от билет — номер 12 ред С, ляво.

Шамрок Джолнз мислеше нещо с блуждаещ поглед.

— Смятам, че няма да е зле да се посъветвате с Джъгинз.

— Кой е този Джъгинз? — попита Мийкс.

— Основоположникът на една нова, модерна детективска школа — отвърна Джолнз. — Техните методи се различават от нашите, но се говори, че Джъгинз се е справил успешно с няколко крайно заплетена случая. Ще ви заведе при него.

Намериха още по-великия Джъгинз в кабинета му. Този дребничък рус човек се беше вдълбочил в една от буржоазните творби на Нътаниъл Хотърн.

Двамата велики детективи от две различни школи си стиснаха тържествено ръце, след което Мийкс бе представен на Джъгинз.

— Изложете фактите — каза Джъгинз и продължи да чете.

Когато Мийкс свърши, по-великият затвори книгата и каза:

— Доколкото разбрах, сестра ви е петдесет и две годишна вдовица, с голяма пъпка от едната страна на носа, много бедна, с грозно лице и тяло и едва изкарва прехраната си с миене на подове.

— Точно така — каза Мийкс. Джъгинз стана и си сложи шапката.

— След петнайсет минути ще се върна — обеща той — и ще ви донеса новия ѝ адрес.

Шамрок Джолнз пребледня, но се помъчи да се усмихне.

В определеното време Джъгинз се върна и погледна листчето, което държеше в ръката си.

— Сестра ви, Мери Снайдър, живее на Чилтън стрийт № 162 — съобщи той спокойно. — Стаята ѝ е на петия етаж в задната част на къщата, която е само на пет преки отгук. Идете да се уверите, че това е така, а след това се върнете тук. Господин Джолнз ще ви изчака, надявам се.

Мийкс излетя и след двадесет минути се върна с грейнало лице.

— Там е, жива и здрава! — извика той. — Колко ви струва това?

— Два долара — каза Джъгинз.

Мийкс уреди сметката и си отиде, а Джолнз остана с шапка в ръка пред Джъгинз.

— Нали няма да бъде — запъна се той — нахалство от моя страна, ако ви помоля... смятам, че няма да имате нищо против...

— Не, разбира се — каза любезно Джъгинз. — Ще ви кажа как го постигнах. Спомнете си описанието на госпожа Снайдър, нали? Нима е възможно жена с такъв вид да не си поръча увеличен портрет с креда, който да изплаща на седмични вноски? Най-голямото ателие за

такива портрети е на другия ъгъл. Аз просто отидох дотам и взех адреса ѝ от книгите за поръчки. Това е всичко.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.